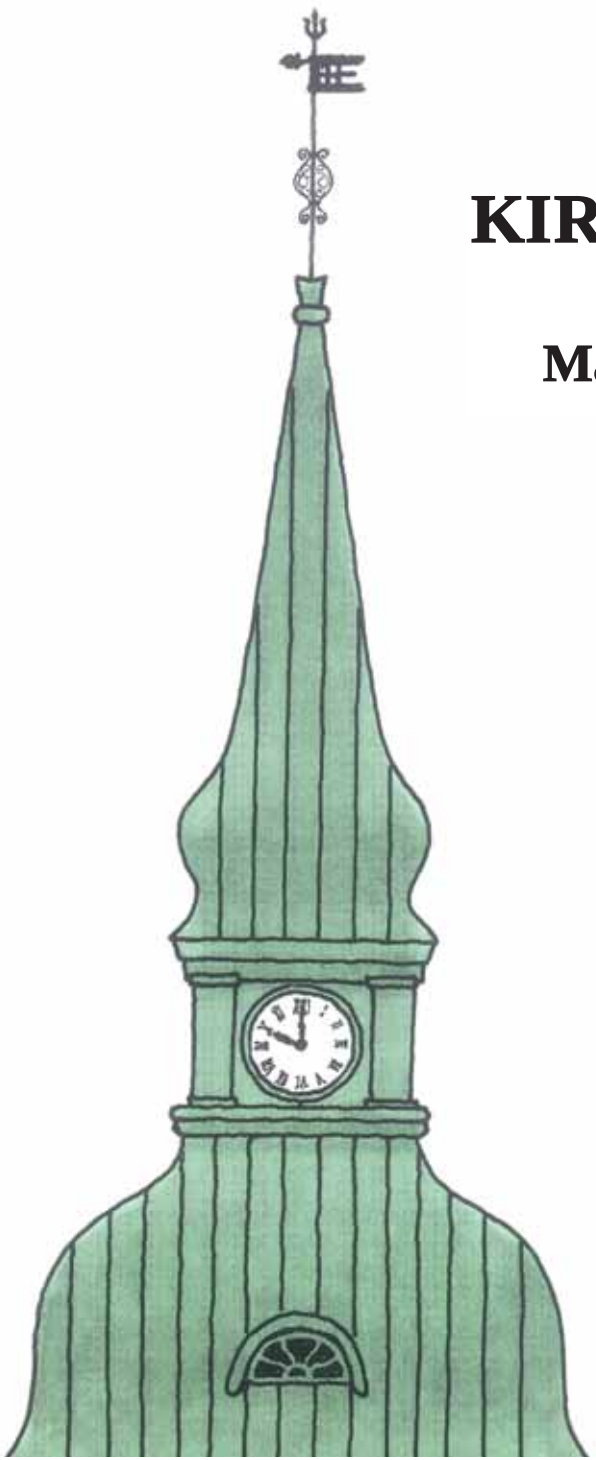

KIRKEBLAD
for
Marstal Sogn

NR. 3. 2006
EFTERÅR
35. ÅRGANG

Kirkelig vejviser

Sognepræst (kbf), provst,
Anders Hauge
Adr.: Kirkestræde 14, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 10 80. Fax: 62 53 10 82.
E-mail: aha@km.dk
Træffes bedst kl. 11.00-12.00 undt. mandag.

Sognepræst
Sophie Elisabeth Seidelin
Adr.: Møllevejen 93, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 11 09.
E-mail: sse@km.dk
Træffes bedst kl. 11.00-12.00 undt. fredag.

Kirke-/kirkegårdskontoret:
Kordegn Simon Winberg
Ommelsvejen 24, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 10 38. Fax: 62 53 10 37.
E-mail: sjw@km.dk
Træffetider:
Mandag, tirsdag, fredag og lørdag
kl. 9.30-11.30.
Onsdag kl. 15.30-17.30. Torsdag lukket.

Organist: Karsten Hermansen
Møllevejen 63 A, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 15 62.
E-mail: khermansen@post.tele.dk
Træffes bedst kl. 8.00-9.00 undt. onsdag.

Kirketjener, Marstal kirke:
Bjarne Møller
Barkvej 1 A, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 24 45.
Mandag fri.

Kirketjener, Ommel kirke:
Verner Kristensen
Græsvængevej 13, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 22 55.
Onsdag fri.

Menighedsrådsformand:
Jens Hebsgaard
Møllevejen 68, 5960 Marstal.
Tlf. 40 96 96 95.
E-mail: jens@hebsgaard.net

Graver: Gunnar Hansen
Træffes på kirkegården. Mobil 29 91 50 17.

Hvad gør man?

Ved FØDSEL

Fødselsanmeldelsen skal være kirkekontoret ihænde i det sogn, hvor moderen bor senest 2 hverdage efter fødslen. Medbring: Forældrenes vielsesattest og fødsels- eller dåbsattester. Er barnet født uden for ægteskab: Moderens fødsels- eller dåbsattest, evt. separations- eller skilsmissepapirer.

Ved DÅB

Henvendelse til en af præsterne. Medbring: Oplysning om barnets navn og om hvor fødslen er anmeldt, forældrenes dåbsattester og evt. vielsesattest, samt navn og adresse på mindst 3 faddere og tidspunkt for barnedåben.

Ved BRYLLUP

Henvendelse til den præst, der skal forrette vielsen.

Ved DØDSFALD

Henvendelse under alle omstændigheder til kirkekontoret, hvor man vil være behjælpelig med at udfylde de fornødne papirer. (Herfra sørger man desuden for anmeldelse til folkeregister, skifteret og socialudvalget – af hensyn til udbetaling af begravelseshjælpen).

Der er mulighed for at blive begravet/bisat fra sognets kirker eller kapel.

KIRKEBILEN

Ring 20 40 96 90 – Ole's Taxi

Kirkebilen er gratis for dig, som gerne vil i kirke og behøver transport. Bestil lørdag inden kl. 18.00. Opmærksomheden henledes på, at hyrevognssituationen på Ærø ved redaktionens slutning er uafklaret, og derfor kan være ønsker om transport, der ikke vil kunne imødekommes på grund af travlhed i forbindelse med kirketiderne på øen.

Fra jomfrufødsel til himmefart

– eller skal kristentro være naturstridig?

Af
Lars Ole Gjesing,
Ærøskøbing

Der er mange historier i kristendommen; nogle er indlysende, andre er mærkelige og atter andre strider så meget mod almindelig erfaring, at moderne mennesker har svært ved at gøre andet end trække på smilebåndet ad dem. Til den sidste slags hører ikke mindst de to, der flankerer Jesu liv. Der står en beretning om jomfrufødsel ved indgangen og en beretning om himmelfart ved udgangen – begge er endda optaget i den eksklusive liste over historier, som trosbekendelsen udgør.

De fremtvinger det spørgsmål: Består kristentro i at antage eksistensen af naturstridige hændelser, så som at en jomfru kan føde, eller at menneskekroppe kan trodse tyngdekraften? Svaret er Nej!

Kristen tro har to sider: Den tro, man tror *med,* og den tro man bekender sig til, dvs. det, man tror *på.* Man kan sige, det er troens inderside og dens ydersiде, eller dens personlige side og dens fælles side. Den indre side af troen er først og fremmest tillid til Gud og taknemmelighed, en tiltro til, at vi er i gode hænder, at vi er Guds elskede – eller i hvert fald et håb om det.

Men den tiltro er ikke faldet ned fra den blå luft. Den hænger sammen med, hvad Jesus har sagt og gjort og med det billede, han har tegnet af Gud, og hermed er vi allerede ved troens ydre, fælles side. Hvordan troen tager sig ud indvendig, hvor stærk den er, når det kommer til stykket, det er der ingen, der kan se på hinanden, det er der ikke nogen sikre tegn på, og jeg tror heller ikke engang, vi ved det selv for alvor. Det er en sag, som ikke rigtig lader sig diskutere.

Med den ydre side er det helt anderledes. Hvad Jesus faktisk har sagt og gjort, det er fælles, det er overleveret fra generation til generation, det er ikke nogen privat sag, hvor man kan påstå hvad som helst. Her er i høj grad noget ydre at holde sig til.

Så det er klart nok, at troen har disse to sider: den ydre, der handler om, hvad han har sagt og gjort, og den indre, der handler om, hvilken lid, vi fæster til det, hvilken tiltro, det giver os i tilværelsen, og selvfølgelig hænger de to sider ganske nøje sammen.

Det er ikke kun i 2. trosartikel (den om troen på Jesus Kristus), der er en yderside og en inderside, som hænger sammen. Det gælder hele troen, at kristendommen har altid haft denne tilbøjelighed til at fastholde og bruge ydre fælles udtryk for den indre tro, som ingen kan se og forholde sig til. Alle trosbekendelser og alle lærebøger i kristendom handler om den ydre side, for det er nu engang den eneste, der kan diskuteres. Og eftersom det ydre og det indre hænger

sammen, er det også væsentligt at diskutere ydersiden – det er ikke lige meget, hvilke ydersider vi forholder os til.

Det er vigtigt, at denne yderside af kristendommen har lige fra begyndelsen af tager form af en lang række af begivenheder i Guds historie med mennesker – dvs. en lang række af fortællinger – dem i bibelhistorien. I mange andre religioner er ydersiden ikke skiftende begivenheder, men snarere evige, tidløse principper.

Det er denne række af begivenheder i frelsens historie, der udgør rygraden i trosbekendelserne. De ser hele Guds historie med mennesker med udgangspunkt i det, der skete, da Jesus var her.

Den indre tro er tillid til, at Jesus har vist os Guds ansigt eller hjertelag. Sådan som Jesus tegner Gud i f.eks. lignelsen om den fortabte søn, sådan tror eller håber vi, han er, og derfor kalder den ydre tro ham for Guds søn eller salvede eller udsending, og det midterste og vigtigste punkt i den ydre tros historie om Gud og mennesker bliver derfor det øjeblik, hvor dette ansigt tegnes i denne verden, koncentreret i Jesu fødsel, i julens højtid, da ordet blev kød, da tidens fylde kom.

Det var det øjeblik, hvor Guds væsen set fra menneskenes side skiftede fra at være domineret af retfærdighed til at være domineret af kærlighed.

Når først vi tror, at Jesus kom og viste Guds sande ansigt, ja, så bliver det umuligt at forestille sig, at dette ansigt ikke altid skulle have været Guds; at Gud altså ikke altid skulle have haft denne barmhjertighedsside, denne Kristusside i sig. Og denne indre tro giver sig udtryk i den ydre lære, at Kristus har været hos Gud fra evighed af, fra før skabelsen. Og når man med den tanke ser sig om på jorden, så er det heller ikke vanskeligt at få øje på at Guds kærlighed har været virksom i verdens rigdom og mangfoldighed, og det udtrykker den ydre tro på den måde, at Kristus har virket med ved skabelsen. Det kan man nu opfatte så bogstaveligt eller billedligt, som man vil, men meningen, indersiden består i alle fald af den taknemmelige opdagelse, at alt det såkaldt naturlige: landskaber, menneskeliv dyrearter osv. er gave.

På denne måde kunne vi fortsætte hele trosbekendelsen rundt og stille det samme vigtige spørgsmål om, hvordan troens ydre fælles udtryk hænger sammen med den indre, for den ydre tro må hele tiden stå til regnskab over for den indre. Men her holder vi os til de to fortællinger, der er angivet i overskriften.

Historien om, at Jesus er født af en jomfru, er en del af troens yderside. Hvad vil den? Den vil holde fast ved, at det billede at Gud, som det historiske menneske Jesus fra Nazareth har bragt til verden, er sandt i absolut forstand, at det kommer fra Gud selv. Det er jo den indre tro, at Gud er barmhjertig, at kærligheden er tilværelsens mest grundlæggende magt. Det er denne ubrudte forbindelse mellem Jesus og Gud selv, det udtrykkes i fortællingen om, at Maria var jomfru, at altså Gud var Jesu far i en meget bogstavelig forstand. Den historie kan man nu tage så bogstavelig, som man vil. Afgørende er alene dens inderside: Troen på at Jesus er Guds!

Og så Kristi Himmelfart da?

Hvis man skal besvare det spørgsmål fra indersiden, så må man altså ▶

spørge sig selv, hvad man tror, der er sket med Gud, efter Jesus har levet. Det er jo indlysende, at den Jesus, der engang har levet på jorden og forandret Guds ansigt for vores øjne, han lever ikke her mere.

Ikke desto mindre tror vi, at den Gud, som kom til syne dengang, er Gud selv. Det ansigt, Jesus tegnede, er fortsat Guds ansigt. Guds Kristusside er ikke forsvundet sammen med Jesu jordiske liv. Han er og bliver Jesu far. Han er og bliver kærlighedens Gud.

Når det er, hvad vi tror, hvordan kan vi da bedre udtrykke det, end netop ved som yderside at sige og bekende, at Kristus er hos Gud! Man kan ikke forestille sig nogen bedre ydersiide til vores tro end netop den, der er udfoldet som fortælling i Kristi Himmelfart.

Ordene om, at Jesus for til himmels er naive, hvis man kommer til dem helt udefra, men når man kommer indefra, så siger de helt præcist det, vi i grunden tror: at Jesu budskab, hans gerning, hans kærlighed, tilgivelse og forsoning er ikke udryddet af denne jord. Tværtimod er alt, hvad Jesus har sat i verden, indsat og anerkendt som tilværelsens inderste magt: »Opfaret til himmels og siddende ved Gud faders højre hånd«.

Den historie kan man så tage så bogstavelig, som man vil. Hvis den står i vejen for ens forståelse af det guddommelige, så kan den bare gemmes væk til andre tider. I alle tilfælde er det indersider, der er vigtig: tiltroen til, at Gud fortsat er, som Jesus viste ham.

Derfra fortsætter den ydre trosbekendelse så med at tale om Jesu genkomst i herlighed. Og det svarer nøje til, at den indre tro jo udmærket ved, at det Jesus satte i verden af liv og tilgivelse og forsoning ikke er det, der former denne verdens dagligdag og dens historie.

Men vi vil ikke opgive håbet om, at Gud en dag sætter sin vilje åbenlyst igennem, og tilintetgør ondskab og død. Det er horisonten for vores egen strid med ondskab og død.

Marstal gl. kirkegård 1896

I slutningen af 1800-taller blev det klart, at kirkegården omkring Marstal Kirke atter var blevet for lille. Det blev besluttet at flytte kirkegården uden for byen. For præcis 100 år siden, den 27. september 1896, blev kirkegården på Ommelsvejen indviet.

Omstående kortskitser
viser begravelsesmønstret på den gl. kirkegård omkring Marstal Kirke. Der blev (stort set) begravet i rækkefølge.

Man kan se, hvorledes de enkelte afsnit er blevet taget i brug efterhånden som de igen blev ledige. Stykket fra kapellet mod syd blev erhvervet til kirkegård så sent som i 1868.

Fra 1896 skulle alle begravelser foretages på den nye kirkegård. Ægtefæller kunne dog nedsættes i eget gravsted ved siden af førstafdøde. Den sidste begravelse på den gamle kirkegård fandt sted så sent som i 1925.

(Kilder: Ærøboen 1956, nr. 2 og Landsarkivet, Odense: Marstal Menighedsråd. 1845-1923 Kirkegårdskommissionen. 1846-1923 Begravelsesprotokoller.

Marstal gl. kirkegård
ca. 1849-1877

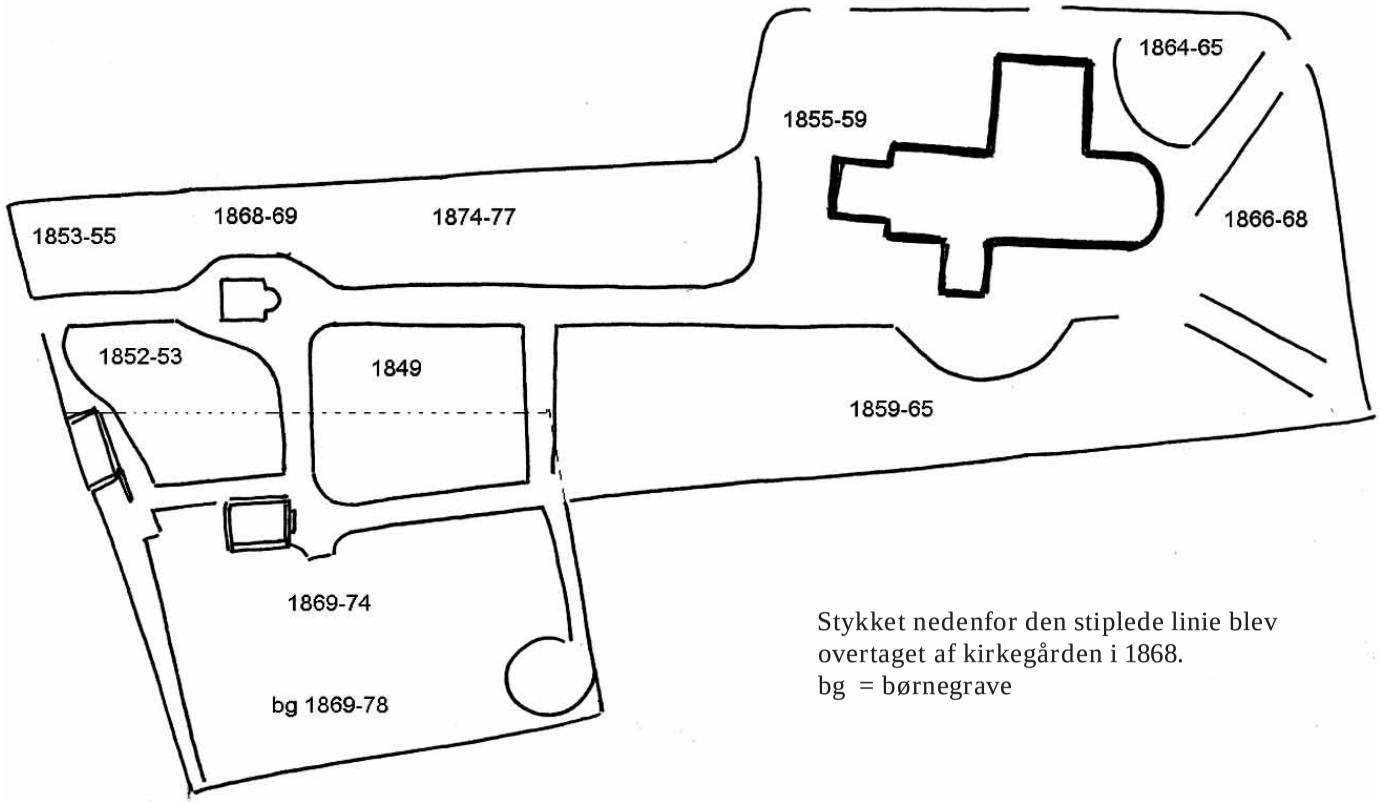

Stykket nedenfor den stiplede linie blev overtaget af kirkegården i 1868.
bg = børnegrave

Marstal gl. kirkegård
ca. 1877-1896

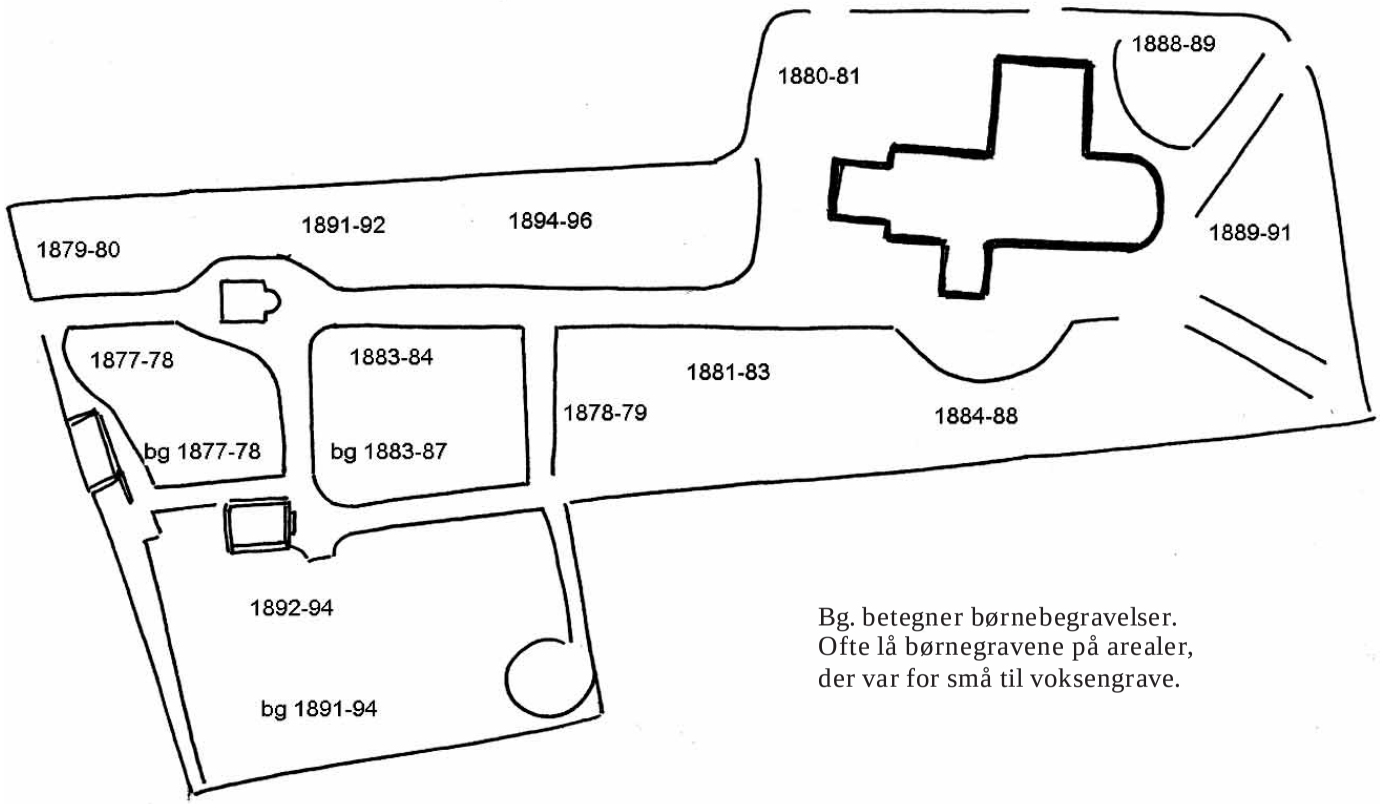

Bg. betegner børnebegravelser.
Ofte lå børnegravene på arealer,
der var for små til voksengrave.

Fotoglimt fra forår og sommer

Gåsegang på klinten.
(Foto: Simon Winberg)

Hvil under sognevandringen.
(Foto: Birthe Lang)

Ærø Sommerkor 2006

Bibelkreds

afholdes i konfirmandstuen,
Strandstræde, kl. 14.30
den første tirsdag i hver måned.

Du er velkommen til bare at komme og se, om det er noget for dig.

Vi drikker kaffe sammen, læser, taler om og diskuterer et stykke fra Det nye Testamente – og i øvrigt også om, hvad vi personligt har på hjerte – i en åben og tillidsfuld atmosfære, hvor der er plads til både munterhed og alvor.

Sophie Seidelin

Alle Helgens Dag

søndag den 5. november

vil årets døde og begravede i sognet blive mindet ved gudstjenesten ved at navnene bliver læst op. Minikonfirmanderne vil bære lys ind i kirken.

Kirkebil

Ring 20 40 96 90 – Ole's Taxi

Kirkebilen er gratis for dig, som gerne vil i kirke og behøver transport. Bestil lørdag inden kl. 18.00.

NB: Se nærmere angående bil side 2.

▶ Kalender

Sangaften i Ommel Kirke, onsdag den 4. oktober kl. 19.30

Traditionen tro er der sangaften, hvor vi synger en række af årstidens salmer, lytter til Marstal Kirkekor og hører tekster læst og fortolket af Sophie Seidelin. Karsten Hermansen sidder ved orgelet.

Foredrag med lysbilleder:
De danske udgravninger i Halikarnassos, torsdag den 26. oktober

Poul Petersen, der til daglig er ansat på Syddansk Universitet på klassiske studier, gæster Marstal med et lysbilledforedrag om de danske udgravninger i Kong Mausollos' hovedstad, Halikarnassos i Tyrkiet i årene 1966-2006.
Foredraget begynder klokken 19.30 i konfirmandstuen, og der vil være gratis adgang for alle.

Kormusical i Marstal Kirke, tirsdag den 7. november kl. 19.30

HISTORIEN OM JONAS OG HVALFISKEN
Marstal Kirkekor med solister, orkester og hjælp fra korskolen opfører en lille kormusical over fortællingen om Jonas i hvalfiskens bug.
Alle er velkomne, og der er fri entré.

Efterårskoncert i Ommel Kirke, tirsdag den 14. november kl. 19.30

CLAUS NIELSEN, orgel.
KARSTEN HERMANSEN, baryton.
En kirkemusikalsk buket af salmer, arier og spirituals. Kort og godt lidt for enhver smag. Alle er velkomne, og der er fri entré.

Menighedsrådets møder

Tirsdag d. 26. september.

Tirsdag d. 5. oktober
(evt. ekstraordinært møde).

Tirsdag d. 28. november.

Møderne begynder kl. 19.30 i konfirmandbygningen i Strandstræde.

Der er offentlig adgang.

Dagsorden og beslutningsprotokol vil være fremlagt på Marstal Kirkekontor, på Marstal Bibliotek, i Ommel Kirke og ophængt i udhængsskabet ved hovedlågen til Marstal Kirke.

Sidste frist

for indlevering af stof til kirkebladet er 1. nov. 2006 til Anders Hauge.

Alt murer- og reparationsarbejde udføres

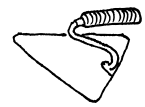

Murermester Chr. Grønne
EGEHOVEDVEJ 7 · MARSTAL
TLF. 62 53 26 62 · BILTLF. 21 42 26 62

Marstal Begravelses- og Bisættelsesforretning

OMMELSVEJEN 21, MARSTAL
Aftaler kan træffes i eget hjem eller på vort kontor. Ring venligst og aftal tid.
Tlf. 62 53 39 11 eller
Mobil 20 12 49 03
Venligst: Niels Hansen
Danske Bedemænd

Gudstjenester på Marstal Ældrecenter

Torsdage

7. september	Centersalen	kl. 10.00 (Seidelin). Altergang.
14. september	Strandstuen	kl. 14.30 (Seidelin).
21. september	Centersalen	kl. 10.00 (Hauge).
28. september	Rød	kl. 14.30 (Hauge).
5. oktober	Centersalen	kl. 10.00 (Seidelin).
12. oktober	Grøn	kl. 14.30 (Seidelin).
19. oktober	Centersalen	kl. 10.00 (Hauge).
26. oktober	Oasen	kl. 14.30 (Hauge).
2. november	Centersalen	kl. 10.00 (Seidelin).
9. november	Blå	kl. 14.30 (Seidelin).
16. november	Centersalen	kl. 10.00 (Hauge).
23. november	Orange	kl. 14.30 (Seidelin).
30. november	Centersalen	kl. 10.00 (Hauge). Altergang.
7. december	Strandstuen	kl. 14.30 (Hauge).

Indsamlinger

3. september: **Høstgudstjeneste.**
Høstofferet fordeles mellem: Sct. Lukas Stiftelsen, KFUMs sociale arbejde, Blå Kors, Kolonien Filadelfia, Kirkens Korshær og Kofoeds Skole og KFUKs sociale arbejde. – Offergang.

17. september: Indenlandsk Sømandsmission (ISM). – Offergang.

24. september: Den danske hjælpekomité for Spedalskhedsmission.

5. november – Alle Helgens dag: Danske Sømands- og Udlandskirker.

26. november: Indre Mission i Marstal (Bethesda).

3. december: Trankebarfondet.

PER ANDERSEN MALERMESTER
ROSENVEJEN 9 · MARSTAL
TLF. 62 53 23 90

HENNING BOYE SNEDKERMESTER
INDUSTRIVEJ 1 · MARSTAL
Tlf. 62 53 32 92 / Bil 20 45 48 16

CHR. H. CHRISTENSEN
MARSTAL . TLF. 62 53 10 60
- et godt sted at handle!

gør det du er bedst til
det gør vi
Danske Bank

A/S TRÆLASTEN MARSTAL-SØBY
TLF. 62 53 11 21 62 58 10 90

KFUM-Spejderne i Danmark

Gruppeleder:
Daniel Hansen,
Hovedgaden 6, Ommel,
tlf. 62 53 20 12 / 20 12 50 37.

Grupperådsformand:
Peer Jakobsen,
Sdr. Kystvej 18, Ærøskøbing,
tlf. 63 52 34 48.

Gruppekasserer:
Karen Nielsen,
Kongeballevej 40, St. Rise,
tlf. 63 52 24 91.

Spejderhytte:
Norhytten, Færgevej 57, Kragnæs.
Henv.: **Daniel,** Peer eller Karen.

www.aeroe.dk

Gudstjenestelisten for Marstal Kirke kan ses på Internettet.

Gå ind på ovennævnte web-adresse. På forsiden er der direkte link til Marstal Sogn, hvor kirkebladet kan læses.

Der er også direkte link til »Gudstjenester i Marstal«.

Marstal Missionshus

»BETHESDA«

Tordenskjoldsgade 8, Marstal.

Se annoncerne i Ugeavisen.

Kontaktperson:
Mogens Christensen, Brigvej 1,
tlf. 62 53 21 24.

Ærø Boghandel
Kongensgade 31 A
Marstal
Tlf. 62 53 10 77

Hele øens bogleverandør

ÆRØ

AUTO-CENTER

v/ Bjarne Kristensen

SKOLEVEJ 12 - MARSTAL
TLF. 62 53 13 02

Fionia Bank

KIRKEBLAD FOR MARSTAL SOGN. – Ansv. red. Anders Hauge. – Udgivet med støtte af Marstal Menighedsråd. – Forsiden: Alan Havsteen-Mikkelsen. – Sats og tryk: Ærø Ugeavis Bogtrykkeri ApS, Møllevejen, Marstal.

GUDSTJENESTER

September – Oktober – November 2006

MARSTAL		OMMEL
Høstgudstjeneste:		**Høstgudstjeneste:**
Kl. 11.00 Hauge	3. september 12. søndag efter trinitatis	Kl. 09.30 Seidelin
Kl. 11.00 Hauge	10. september 13. søndag efter trinitatis	Ingen
	Indenlandsk Sømandsmissions dag	
Kl. 11.00 Villensgaard	17. september 14. søndag efter trinitatis	Kl. 16.00 Villensgaard
Kl. 11.00 Hauge	24. september 15. søndag efter trinitatis	Ingen
Kl. 16.00 Seidelin	1. oktober 16. søndag efter trinitatis	Kl. 11.00 Seidelin
Kl. 11.00 Seidelin	8. oktober 17. søndag efter trinitatis	Ingen
Kl. 11.00 Hauge	15. oktober 18. søndag efter trinitatis	Kl. 19.30* Seidelin
Kl. 11.00 Seidelin Birkholm kl. 10.30 Hauge	22. oktober 19. søndag efter trinitatis	Ingen
Kl. 11.00 Seidelin	29. oktober 20. søndag efter trinitatis	Kl. 16.00 Hauge
Kl. 16.00 Seidelin	5. november Alle helgens dag	Kl. 11.00 Hauge
Kl. 11.00 Hauge	12. november 22. søndag efter trinitatis	Ingen
Kl. 11.00 Hauge	19. november 23. søndag efter trinitatis	Kl. 19.30* Seidelin
Kl. 11.00 Seidelin	26. november Sidste søndag i kirkeåret	Ingen
Kirkespil:		
Kl. 16.00 Seidelin	3. december 1. søndag i advent	Kl. 11.00 Hauge

*) Kirkekaffe.